

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Dr. Kriszt Béla
főszerkesztő.
Bárvárh Gyula.
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

OMKE.

Nevezetes nap virradt május hó 22-én a hazai kereskedők nagy testületére. Sok évi fáradozás, szakadatlan agitáció, tömördek akadály elhárítása után, végre ezen a napon lépett tényleges akcióba az Országos magyar kereskedelmi egyesülés, amely alakuló gyűlését Sopronban, 1902. évi szeptember 21-én tartotta meg, de mint kész szervezet csak most lép a világ elé és működése ettől a naptól fog datálódni.

Közismert dolog hogy a budapesti, szegedi, miskolczi és soproni kereskedelmi kongresszusok egyik főtárgya a kereskedők független érdekképviseletének létrehozása volt. A kereskedők organuma, a „Magyar Kereskedők Lapja” pedig folyvást élénk agitációt fejtett ki az eszme megvalósítása érdekében s már 1896-ban a szerkesztőség az alapszabály tervezetét is kidolgozta és közzétette. Az eként elhintett

mag most vert gyökeret.

A soproni alakuló közgyűtés végrehajtó bizottságot választott *Sándor Pál* orsz. képviselő elnöklése mellett és ennek hatáskörébe utalta az alapszabályterv átdolgozását, valamint a tagok gyűjtését.

Ez a bizottság aztán nagy buzgalommal fogott feladatának teljesítéséhez. Az alapszabályokat átdolgozta, tagokat gyűjtött és a vidéki góczpontok, illetve vidéki választmányokat létesítette.

Soha nem adtak magukról a kereskedők annyi életjelt, mint e vidéki gyűlésezések alkalmával és soha sem irányult annyira a közfigyelem a kereskedő osztály felé, elismerve annak fontos, pótolhatatlan gazdasági jelentőségét. A vidéki gyűléseken megjelentek a főispánok, alispánok, polgármesterek és a közelet más jelesei, hogy a kereskedők szervezkedése iránt való rokonzásukat és a kereskedőosztály iránt érzett tiszteletüket kifejezésre juttassák.

Az agitáció eredménye az Omke

26 vidéki kerületének szervezése lett; ezeken kívül még mintegy 10—12 helyen van folyamatban a vidéki kerület megalakítása.

Belépett az egyesületbe 22 fővárosi és 88 vidéki kereskedelmi egyesület, továbbá 13 kereskedelmi és iparkamara. Az egyénileg való belépés eredménye még meglepőbb: a fővárosi kereskedők köréből 1252, a vidékiek köréből 6116 kereskedő lépett be az egyesülésbe, melynek egyéni rendes tagjainak száma eszerint eddig 7368.

Ekként érlelődött az ügy odáig, hogy az országos magyar kereskedelmi egyesülés első közgyűlését május 22-én megtarthatta. Mintegy folytatását képezte ez a soproni alakuló közgyűlésnek, de minő különbség a kettő között! Sopronban az országos érdekképviselet célja és szervezete tekintetében még lényeges elvi eltérések mutatkoztak, a budapesti közgyűlést azonban az egyetértés jegyében tartották meg. Amott-alig 120—150 kereskedő tanúsított langyos érdeklődést a nagyfontos-

Ég a kunyhó. . .

Oda lenn a faluvégen
Ugy harsog a csárda,
Szinte reszket ütött-kopott
Mestergerendája;
Cseng a pohár, forg a kancsó,
Vigan szól a muzsikaszó,
Huzzák ezt a nótát:
Ég a kunyhó, ropog a nád . . .

A sarokban öreg honvéd,
— Vörös sipkás káplár —
Könyezve dül az asztalra
Pedig rég nem sirt már . . .
Cseng a pohár, forg a kancsó,
Vigan szól a muzsika szó,
Huzzák ezt a nótát:
Ég a kunyhó, ropog a nád . . .

„Mért sir bátya?” — kérdezzetik
A legények sorba;
Igyék egyet: öreg parázs
Van ebbe' a borba' . . .
Cseng a pohár, forg a kancsó,
Vigan szól a muzsikaszó,
Huzzák ezt a nótát:
Ég a kunyhó, ropog a nád . . .

Tudjátok-e mért könyezem
Fiuk én e bornál:
Ezt a nótát dalolgattam
Egykor Nagy-Sarlónál . . .
Cseng a pohár, forg a kancsó,
Vigan szól a muzsikaszó,
Huzzák ezt a nótát:
Ég a kunyhó, ropog a nád . . .

Hajós Jenő.

Ágnes nővér.

— A „Délsomogy” eredeti tárczája. —
Irtta: **Lantos József.**

A városi közkórház külön osztályának egyik kórtermében ifju ember feküdt a hófehér ágyon, mellette fiatal irgalmas-nővér ült s luzgón olvasott imádságos könyvéből. Köröskörül csendes volt minden s a szobában sem hallatszott egyéb nesz, mint a falóra egy hangu ketyegése és a beteg egyenlőtlen, szakgatott lélekzése.

Az apácza keze fáradtan hanyatlott ölébe s tekintete az imakönyvből kitévedt a nyitott ablakon át a kórház kertjébe és meg-

pihent a virágzó gyümölcsfák ékes lombzatán. A szorgos méhek lágyzengése által félálomba ringatva, merengve nézte a rövid életű, fehér virágokat, melyeknek szüztiszta szirmai bágyadtan hullottak, egyre csak hullottak. Addig-addig nézte őket, mignem a szemei könybe lábadtak. Vajjon mire gondolt? Talán a halálra, az enyészetre . . .

A beteg megmozdult, mire az apácza felriadt álmodozásából. Gyengéd figyelemmel hajolt a szenvedő fölé, a ki ebben a pillanatban ébredt fel s láztól fénylő szemével révédezve tekintett körül a szobában.

— Maga van itt, Ágnes?
— Igen én; Ágnes nővér.
— Hol vagyok?
— A szobájában.
— A kórházban?
— Igen.

A beteg sovány kezével végig simította halvány, verejtékkal gyöngyöző homlokát. Arcza mély szomorúságot árult el.

— Tehát csak álom volt.
— Mit álmodott?

— Szépet, gyönyörűt! Ha meghallgatja, elmondom.

— Nem esik nehezére a beszéd?

ságu ügy iránt, most azonban a kereskedők tömegesen gyűltek össze a fővárosban, hogy lelkesedve tegyenek tanúságot a magyar kereskedők összetartásáról, egy célra való törekvéséről!

Kormos Alfréd
a „Magyar Kereskedők Lapja“
szerkesztője.

— **Az egyenes adók 1904-ben** Az állami költségvetés szerint az egyenes adók címén 1904-ben bevételendő összeg 218.163.000 k-ra fog rugni, ami a múlt évi előiránnyal szemben 6 millió k-s emelkedést mutat. A földadó összege 65.612.000 k-val a házadó 25 millió, a kereset adó 47 millió, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója 8 millió, a bányaadó 520.000 Tőkekamat-és járadékadó 10.887.000, a vasuti és gőzhajózási szállítás használata utáni adó 19 millió, a nyereség adó 4000, a fegyveradó és vadászati adó 900.000, a hadmentességi díj 3.430.000, az általános jövedelmi pótdadó 34.052.000 és a késedelmi kamat 2 millió k-val van előirányozva. Fel-tűnő az emelkedés a késedelmi kamat tételénél, melynek összege 733.000 k-val volt 1903-ban előirányozva.

H I R E K.

Álom.

Multkor éjjel oly gyönyörűt,
Kedveset álmodtam!
Álmaimban egy virágzó
Rózsakertben voltam.

Rózsa helyett, minden ágon
Szép leánykaféj volt,
És mindegyik oly igézön,
Bájosan mosolygott.

— Hogy esne nehezemre, mikor oly édes a visszaemlékezés.

— Ugy szívesen hallgatom.

— Tehát ide figyeljen . . . Azt álmodtam, hogy gyögyultan hagytam, el a szenvedéseknek e siralmas tanyáját s örömtől dobogó szívvel siettem szerető jó anyám ölelé karjai közé. Az első perczen boldognak érzem magam, de alighogy átestem a viszontlátás örömein, végtelen szomorúság vett rajtam erőt . . . Ugy éreztem, mintha helyre állított egészségemért a lelkelem felét hagytam volna cserébe itt e rideg falak között . . . A zöld mező ezernyi színben pompázó virágai között kanyargó girbe-görbe utakon sétáltam andalgó léptekkel és kéjes gyönyörrel szemléltem a virágrólvirágra szerete csapongó lepke-párokat . . . Majd pedig az édes illattól mámorba bódultam tértem be egy százados erdő lombátora alá, ahol fáradtan roskadtam le a bársony puha, üde pázsitra s hallgattam a párját csalogató örvös-galamb hízogó bűgását . . . A szívem csordultig megtelt észbontó szerelemmel, epedő vágygyal . . . Alkonyodott . . . A játszói szellő valahonnan a hegyek között elrejtett falvak egyikéből magával hozta az

Felébredve elgondoltam:
Hej! be jól is esnék,
Ha ily pompás rózsakertben
A kertész lehetnék!

M: V. A.

— **Szentesített törvény.** Mint a „Belügyi közlöny“ írja: A vármegyei alkalmazottak (tisztisegéd-kezelő és szolgaszemélyzet) illetményeinek szabályozásáról szóló 1904: X. törvényezik e hó 21-én szentesítést nyert. (Mégvan a fizetésemelés.)

— **Lelkés a községéért.** *Seregély* Dezső ev. ref. lelkész, törvényhatósági bizottsági tag ki népének érdekét a szívében viseli, Hatvan község nevében kérvényt nyújtott be Somogyvármegye alispánjához, hogy a jégverte község lakóinak ingyen hajdina „vetőmagot“ juttasson.

— **Eljegyzés.** *Szlavitsék* Irénkét eljegyezte *Begegy* Béla tanító Darányban.

— **Orbán napja.** Rettegve várták a gazda-emberek az utolsó fagyos szentnek: Orbánnak megékeztét. Féltek attól, mert már nagyon sokszor megtörtént, hogy ezen az egy napon tönkrement megsemmisült az egész évi reménység, elfagyott minden. Nem esoda hát, ha féltek is tőle. A mostani Orbán azonban teljesen elűtött elődjeitől. Ragyogó arczával köszöntött be hozzánk. A nap éltetően szórta szét sugarait a zöld vetésre. Egészen meleg, kellemes idő volt egész nap. Örült is a gazda ennek a kedvező időnek, mert a paraszt kalendáriom szerint ezen a napon tul nem lehet már tartani semmiféle fagytól. Csak a multkori jégverés ne tett volna semmi kárt a vetésekben, szőlőkben, akkor a fagyos szentekre az idén nem panaszkodnánk.

— **Utóállítás.** A június hó 6-ikára kitűzött katonai utóállítás eddig bizonytalan időre elhalasztatott.

— **A magyar utczai gyalogjáró kiközvetése** tárgyában a község képviselő-testületének azon határozatát, hogy a járda kiközvetessék; Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága jóváhagyta.

— **Néptanítók gyűlése.** A „Somogyvármegyei általános tanítóegyesület szigetvári járásköre“ f. hó 26-án tartotta nálunk évi rendes közgyűlését, melyen a tagok szép számmal vettek részt. *Farkas* Gyula elnök üdvözölte a jelenvoltakat és lelkesítő, buzdító beszédet intézett kartársaihoz. Az éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó beszéd után, *Fehérvári* Ferencz tótkereszturi tanító olvasta fel és ismertette, „Hogyan tarthat egyenlő lépést az osztatlan népiskola az osztottal, taneredmény tekintetében“ című érdekes és ügyes munkáját, mely általános tetszést aratott. A tisztujítás eredménye a következő: Elnöknek egyhangulag ismét *Farkas* Gyula helybeli tanító lön megválasztva. Alelnök: *Fehérvári* Ferencz tótkereszturi, jegyző: *Szabó* Gyula helybeli, könyvtárnok: *Vlasits* Irma helybeli, pénztárnok: *Osterreicher* Adolf helybeli, számvizsgálónak pedig *Sütő* Pál markóczi és *Izsák* Lajos büriusi tanítók lettek megválasztva. A jövő közgyűlés „Szulimán“-ban lesz.

— **A Somogy-Baranyai Vadász-Társaságtól** a következő meghívót vettük: A vadász társaság folyó évi június hó 12-én, Darányban a társaság vadász területén vadász-lakomával egybekötött *gömblovészettel* rendez. Díjlövés kezdete délelőtt 9 órakor. Hölgyeknek külön verseny álló ezeltáblakon. Díjkiosztás délután 5 órakor. A társas-ebédre való tekintettel a résztvevők kéretnek a megjelenést legkésőbb június hó 5-ikéig *Balázs* Sándor urnál Bareson jelenteni.

Menu: halászlé, zsványpecsenye, turóscusza. Egy teríték két korona. Megjegyezzük, hogy a versenyen ki ki a saját fegyverét és töltényeit használhatja. A zsüri Pécs és Baresvidék legtekintélyesebb nímrodjaiból áll. Miután a meghívók korlátolt számban boesájtattak ki, mindazonáltal kik tévedésből nem kaptak s erre igényt tartanak, forduljanak a társaság központi intézőségéhez Darányba. Kedvezőtlen idő esetén a verseny későbbre halasztatik.

— **Az ebadó összeírások** a szigetvári járásterületén most vannak folyamatban.

estimára hívó kis harang esilngelő hangját . . . Összekulcsoltam kezeimet és imádkoztam. . . Alighogy elhangzott a harangszó s ajkamról elszállt a hő fohász, esodás fény áradt erdőn mezőn szerteszt és én láttam megnyilni az üdv kapuját . . . Két angyal szállt hozzám lenge szárnyakon, kik szeliden megfogták reszkető kezem és vezettek keresztül-kasul az égi sugárzástól ragyogó mezőn, míg végre egy tündér-szép kertbe értünk, a hol már várt reám lelkelem eszményképe s lágyan, szüzies mozdulattal ölelt hangosan dobogó szívére . . .

Ágnes nővér, kinek arca híven tükrözé vissza az iszonyu küzdelmet, a melyet lelkeben az apáca fogadalma vívott a nő legszentebb érzeménnyel, alig hallható hangon kérdeze:

— És ki volt az a nő?

— Te édes szerelmem, kinek jóságos, szelid képe kitörülhetetlenül vésődött szívembe . . .

Ágnes nővér kebleből az öröm és meglepetés halk sikolya tört elő.

— Én édes Istenem, hogy történhetett ez? Hisz' én sohasem adtam reá okot.

— Ki tudna erre felelni? Ki látta már

hogyan terem az igazgyöngy lenn a tenger mélyén, hogy szűrődik a szívárvány fenn az égbolt ivén? . . . Ne is tünődjünk mi e felett . . . Álmomban én isteni megnyilatkozást sejtek, amely tudatá velem azt, a mit tiszta ajkadnak tilt kimondani szent fogadásod . . .

Itt elhallgatott a beteg. A hosszas beszédétől kimerülve, fáradtan hanyatlott vissza párnáira s heves, száraz köhögés fogta el, a mely elbűvölt képzetének szilaj szárnyalását visszaterelte a kórterem komor falai közé s miközben letörölte halvány ajkairól a vérrózsákat, aggódo suttogással kérde:

— Ugy-e, hogy nem fogok meghalni? Hisz' oly szép az élet . . .

Ágnes nővér nem felelt. Könnyes szemekkel tekintett ki az ablakon s nézte a fehér virágokat, melyeknek szirmai bágyadtan hullottak, egyre csak hullottak. De hiába is szólt volna, a beteg úgy sem értette volna szavait, mert elveszítette eszméletét.

Ágnes nővér odatérdelt az ágy mellé, arczát két tenyerébe temette és sirt sokáig csendes zokogással s csak akkor riadt fel, midőn az ügyeletes orvos lépett a terembe, hogy felváltsa.

— **A megáradt Dráva.** Távirati értesítés érkezett f. hó 27-én *Hegyessy János* szigetvári főszolgabíróhoz, *Kiss Gusztáv* dráfoki jegyzőtől, hogy a Dráva folyam ott kiöntött. A főszolgabíró az esetleges óvintézkedések megtétele végett dr. *Perczel Győző* szolgabírót küldte ki, ki még az nap az árvíz által fenyegetett községekbe utazott.

— **Véres verekedések.** Hiába csak nem enged a virtusából a mi népünk. A vérengzések napi rendben vannak. Pénteken is két történt: N.-Ladon *Thárosi* nevű utkapró arcán egy éles fejszével okozott súlyos sérülést a szomszédja, míg Csertőn *Gönczör* János kanász fejét lékelték meg, oly annyira, hogy majd elvérzett. A két súlyosan sebesült atyafit most a szigetvári kórházban ápolják.

— **A csigázás.** Az már igazán borzasztó, hogy az iskolás és utca gyerekek egész raja lepi el a templontól lefelé az aszfaltos utczát és az ugynevezett csigákat hajtják ostorukkal a járókelők lábai elé. Sőt annyira el vannak merülve a játéka, hogy ezen élénk forgalmu utcában már nem egy alkalommal majd a lovak patái alá kerültek. A mult héten is *Verbőczy* János korházi gondnok mentett meg egy ilyen csigázó csemetét az elgázolástól. Felkérjük a szülőket és tanítókat, hogy a gyermekeket már a saját érdekükben is máshova küldjék játszani. A rendőrök pedig kergessék el őket.

— **Hirtelen halál.** Gyöngyösmellekről jelentik lapunknak, hogy *Vöröskői* (Rottenstein) Márton eröművész, ki csak úgy duzzadt az egészségtől és nemrégiben vándor komédiás truppjával nálunk is produkálta magát, pünkösöd napján ott hirtelen meghalt.

— **A vasuti sztrájk következményei.** Mindinkább láthatókká lesznek azok a károk, a melyeket a vasutasok sztrájkja a Máv. pénztárának okozott. A f. évi ápril havi áruforgalom ugyanis a Máv. vonalain az 1903. év hasonlóbeli forgalmához képest mintegy

24% visszaesést mutat. Feladatott ugyanis ápril havában 151.933 koci rakomány, 32.646 kocsival kevesebb, mint tavaly áprilisban. A darabárak forgalma is jelentékenyen csökkent, ez a forgalom ugyanis f. évi ápril havában 142.542 tonnát tett ki, ami 31.608 tonnával kevesebb a mult évi ápril havi forgalomnál. Végül megemlítjük, hogy a Máv. igazgatósága a sztrájk idején utközben megromlott vagy elveszett árukért kártérítés fejében eddig mintegy 570.000 koronát utalt ki, de a reklamációk száma még mindig oly nagy, hogy azok elintézése még 1½—2 hónapot is igénybe vesz.

— **Az izr. iskola államosítása.** Mint értesülünk a szigetvári izr. hitközség ma saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyát a felekezeti iskola államosítása képezi. Reméljük, miként izraelita polgártársaink belátva az államosítás czélzerűségét, egyhangulag azon határozatot hozzák, hogy iskolájuk beleolvadjon az állami elemi iskolába.

— **Veszedelemes kocsisz.** *Pető* János rózsafai lakost felkérte a szomszédja, hogy segítsen neki csikóit megjártni. *Pető* szívesen tett eleget a kérésnek, azonban vesztére, mert a tüzesvérű makranczos állatok egyszerre csak megbokrosodtak és elragadták őket, eközben *Pető* jobb lába az esés következtében a kerék küli közé került és darabokra törött. A szerencsétlenül járt polgárt szerdán beszállítják a szigetvári kórházba.

— **A sorozás.** Lapunk multkori számában már említettük, hogy a szigetvári járásban a fősorozás nálunk a jövő hó 16-ától 18-ig tart. És pedig: június 16-án: Szigetvár, Görögfal, N.-Hárságy, Drávafok, 17-én: Apáti, Gy.-Mellék, N.-Dobsza, Teklafalu, 18-án: Szt.-László, Mozsgó és n.-ladi jegyzőségekhez tartozó hadkötelesek állanak a mérték alá. A sorozóbizottság polgári elnöke *Sárközy* Béla alispán és polgári orvosa dr. *Szendrődy* Károly járás orvos lesz.

— **Ágnes nővér,** menjen a templomba, a testvérek már várnak reá.

És ő ment öntudatlanul, mint egy akarattal nélküli gépezet. A kis kápolnában már misézett a pap s az orgona lélekemelő hangjai mellett zengett a szent ének: Ave Mária.

Ágnes nővér is imádkozott: „Én Úram, Istenem, élet és halál korlátlan böles ura, hallgass meg könyörgésemet! Ne büntesd őt az én gyarlóságom miatt, óh végtelen irgalmu Isten! Ne oltsd ki ifju élete lobogó fátylóját, hanem engedd, hogy felépülven tovább haladhasson az élet örömrózsáival behintett földi pályáján. . . Engem pedig uram, itass meg a menyői boldogság árával, hogy el forduljak a mulandó dolgok édes mérgével megtöltött kelyhétől. Ámen!

Az istentisztelet után a testvérek rendre kivonultak a kápolnából, hogy kiki elfoglalja kijelölt helyét s hiven teljesítse magasztos hivatását. Midőn végig mentek a kerten, a plebános sietett el mellettük, abban a ruhában, amelyben az istentiszteletet végzé. Gyóntatni ment valakit a kórház lakói közül.

Ágnes nővér szívét a pap láttára kinos sejtetem szállta meg. Ő is meggyorsította lépteit, hogy lássa, kire adja fel az Is-

ten szolgálja az utolsó kenetet. Sejtelve nem esalt, a pap az ő betegéhez ment.

Halothalvány arczeal, mereven bámult az ajtóra melyen a következő pillanatban az orvos lépett ki.

— **Vege van.** Egy-két perez mulva kiszenved — szölt az orvos Ágnes nővérhez, kinek kérdő tekintetéből kiolvasta, hogy érdeklődik a beteg sorsa iránt.

Ágnes nővér emberfeletti erővel fojtotta el a kebléből feltörni készülő jajsztót és gyors léptekkel sietett ki a kórház kertjének egy félre eső zugába, ahol egy orgona bokor lombátora alatt elrejtözve, szabad folyást engedett mérhetetlen bánatának, anélkül, hogy valaki látta volna az áruló könyveket.

A kápolna karsu tornyában megcsendült a lélekharang, mire Ágnes nővér térdre omolva imádkozni kezdett: „Mi atyánk Isten. . . . Legyen meg a te akaratod“. . .

Másnap reggel hiába várták Ágnes nővért, nem ment a hajnali misére. Keresték mindenfelé végre rátaláltak az orgona bokor lombátora alatt, örökre lecsukott szemekkel.

Virágszirom hullott fehér homlokára, s fölötte busan zengett a madár.

— **Hány csillag van az égen?** *Roberts* A. W. angol csillagász érdekes adatokat közöl arról, hogy hány csillag ragyog az égen. Azt állítja, hogy a föld déli félgölgözetán csak szabad szemmel 5600 csillagot számlált, tehát az egész égboltozaton körülbelül 10.000 szabad szemmel látható csillag van. A közönséges színházi látesövön nézve már 100.000 csillag látható, míg a *Yerkes*-féle messzelátóval 200 milliót lehet látni. Dr. *Roberts* szerint, ha az égboltozatról a modern fotografáló messzelátóval fölvételt csinálnák, legalább 500 millió csillag mutatkozna.

— **Megkéselte a férjét.** Nagy riadalmat okozott a közeli Beczefa községben a következő eset: *Pető* István ottani jómódu polgárnak *Erzsébet* nevű leányát birja nőül *Domokos* János vő. De már ennek a vőnek is van vője, még pedig *Bálint* István. Ez az egész familia együtt lakik. Mint mondják *Bálint* az ifju vő, viszonyt folytatott a felesége édes anyjával (a napával) mire *Domokos* rájött. Emiatt többször szóváltás is történt. A mult szombatn azonban teljes erővel kitört a harez és háboru, s a perlekedés hevében *Pető* *Erzsébet* férjét egy konyha késsel a mellén, hasán és hátán alaposan összeszurkálta. A megsebesített *Domokos* be szállították a szigetvári kórházba. Mint mondják a fiatal, szerelmes anyós, de harcziás feleség most már szánja-bánja bűnét, de már késő, mert a baj megeseett.

— **Akkor nem szegődök . . .** Cselédváltozás volt egy előkelő uri háznál városunkban.

A ház urnöje a nyomoruságos cseléd viszonyok között természetesen hosszas tárgyalások után, hogy még jobban megnyerje a szemrevaló leányzó szegődési kedvét, legutoljára aztán ezt is hozzátesszi:

— Aztán látod *Örzsé*, nálunk még az az előnyöd is meglesz, hogy nem kell az artézi kutra járni, mert az udvarunkon jó viz van.

— **Neem eé!** — nyújtja a szót *Örzsé* — de isz akkor nem is szegődök be . . .

— **Circus Kratejl.** Egy impozáns nagy circus érkezett városunkba, melynek tulajdonosa és igazgatója *Kratejl*. A társulatnak 47 tagja van. 35 idomított ló, 40 idomított galamb, kakadu, kutyák svájci tehén stbvel. végeznek productiót a fedett arenában. Az előadást már tegnap este megkezdték. Különösen kiemelendő számok: *Kratejl* A. igazgató idomított lovaival, *Kratejl* k. a. parforce lovarnö, ifj. *Kratejl* A. magas iskolavaglása *Bucaner* angol telivér csödörön. *Bono* nővérek a jelenkor legjobb nyújtó tornásznoi. *Francini* Jockey a lá *Epsom*, *Sig. Mosetty* kar egyensúly művész. *Anetta* k. a. idomított galambjai, kakadu és kutyáival. *A arabs félpony csödörök*, szadadon idomítva és elővezetve *Conrad* által. Ezenkívül kiválóan érdekesek a 40 idomított galambműtőványai.

Reméljük, hogy közönségünk e ritkán kínálkozó alkalmat megfogja ragadni és tömegesen látogatja e nagyszabásu circust melynek művészeti előadásai megérdemlik az elismerést és pártfogást. Ma két nagy sport előadás lesz. Az első du. u. 4 óraker veszi kezdetét. Holnap nagy családi előadást tartanak, melynek záradékul „Az álarczos bál“ tréfás némajáték adatik elő. A műsor mindennap új és változatos.

— **Szakértő.**

Egyik inas: Nem tudom, a bal fülem oly gyakran cseng.

Másik inas: Talán balkezes a mestered?

— **A tanítói s gazdasági pályára készülőök figyelmébe.** A következő sorok közlésére kértünk fel: A szigetvári áll. polg. fiúiskola tanártestülete elhatározta, hogy a nm. vallás-és közoktatásügyi Miniszter urnak 45.781-1900. számú rendelete alapján azok számára, akik a IV. gimnáziumi, reál vagy polgáriskolai osztály sikeres befejezésével a tanító képző-intézetből kisorsultak, az. 1904/5 iskolai évvel megnyitandó V. osztálylyal párhuzamosan a tanítóképző-intézet II. és az 1905/6. iskolai évvel megnyitandó VI. osztálylyal párhuzamosan a tanítóképző-intézet III. évfolyamára előkészítő ingyenes tanfolyamot rendez. Megjegyzendő, hogy a tanító képző intézet III. évfolyamára való felvételi vizsgálat díjmentes, s hogy a közép fokú gazdasági tanintézetekbe az 1905/6. iskolai évben a VI. osztályt végeztek még felvehetők. Jelentkezhetni írásban vagy szóval július hó 10-éig *Valentényi György* igazgatónál.

— **Jókai nótája.** Visy Imrének volt egyszer párbaja, párbaj után pedig áldomást ittak, hol a segédeken kívül ott volt Jókai Mór, Hegedüs Sándor, Freeskey János és Odry Lehel. A vacsoránál, engedve Jókai kérésének, Odry dalra gyujtott. Egyszer csak azt mondja neki Jókai: — „Mind szép ez öcsém, de hát tudod-e az én nótámat?“ s megmondta Odrynak, melyik az ő nótája. Odry legnagyobb sajnálatára kénytelen volt kijelenteni, hogy ezt a nótát ő nem tudja. „Megálljatok, — mond Jókai — majd eldalolom hát én.“ És akkor aztán, mint ő maga mondá, kiált a médiumra s szívhez szóló, érces hangon elénekelté ezt a nótát:
„Koresmárosné, nekem halat süssék kend,
Az asztalra citrónos bort tegyék kend,
Az ajtóba istrázsát állítsék kend,
Ha zsandár jó, h iradással legyék kend.“

— **A rendőrség figyelmébe.** Tudvalevő dolog, hogy az Igmándy utcái aszfalton az esti órákban csak úgy hemzseg a sétáló közönség és élvezettel társalog. Ezeket a kellemes sétákat azonban, mint lapunk szerkesztőségében már többen panaszolták, különösen a vonatok érkezésekor, sőt azután is csavargó suhancok trágár és arczpíró beszédükkel zavarják meg, ugyannyira, hogy nem csak a hölgyek, hanem még a jobb érzésű férfiak is elpírulnak a reprodukálhatatlan szavak és káromkodások hallatára. E botrányos dolgot melegen ajánljuk a rend éber őreinek figyelmébe.

— **Bankó-saláta.** A könnyelműségnek egy ritka esetéről értesültünk nemrégiben, amegy egyuttal a konyhaművészet szakmájába vág. Egy ujmodi salátáról van ugyanis szó. Míg a francia és egyéb nemzetiségű szakácsok, nemkülönben szakácsnők azon törik fejüket, miféle különleges salátával csiklandozhatják az inyeket, addig a fővárosban egy fiatal ember minden fejtörés nélkül arra az eszmére jutott, hogy egy eddig nem létezett salátát találjon fel, melynek csak az a baja, hogy kissé drága. Miután egyik fővárosi kávéházban összetört zuzott mindent a mit csak lehetett s azonnal mindent duplán megfizetett, elővett két ropogós százaszt pezsgővel leöntötte és megette. Az illető anyjától huszezer koronát örökölt, a mely összegnek persze nyakára kellett hágnia. És a bankó-saláta feltalálójának vége? A feltalálók közös sorsa érte

öt is. Ahelyett, hogy a világ elismerését nyerte volna el, ez hálátlanul elfordult tőle. Amikor már csak tíz fillér volt a zsebében, Bécs mellett Mödlingben, egy puskagolyó segítségével elhagyta ezt a rossz világot.

— **Az udvarias gyerek.** Berlinben esett meg ez a história. Egy elemi iskolai tanítónő jelentést tett az igazgatónál, hogy van egy tanítványa, egy nyolc éves fiú, a kivel nem bír. Nem tesz semmi rosszat a lurkó, csak — nevet. Folyton nevet. Nem lehet úgy megfigyelmeztetni, hogy — tovább ne vigyorogjon. A kisasszony abban a véleményben volt, hogy a gyerek bizonyára — beteg és arra kérte az igazgatót, hogy vizsgáltsa meg az iskola orvosánál. Az igazgató az irodájába citáltatta a gyereket, a ki a mint a tanítónőt megpillantotta, csakugyan elkezdett vigyorogni. Az igazgató szelíd szóval kérdezte tőle:

— Hát mond csak fiacskám, miért nevelsz te mindig mikor a kisasszony magyarul.

A beteg gyerek nagy öszinteséggel adta meg a választ:

— Hát csak muszáj nevetni, mikor az ember egy — lányt lát!

Minden családnak

saját jól felfogott érdekében csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

szabadna pótlékul használnia
a mindennapi kávéitalhoz.

CSARNOK.

Europa — khinai szemüvegen.

Egy magasrangú khinai hivatalnok *Huan Huangsu*, aki hosszabb utazást tett Európában, könyvet írt, mely angol fordításban is megjelent már „*Azok az idegen ördögök.*“ címen. A cím kissé tulerős, mert alapjában véve nem igen bántja Európát a szerző, sőt némely modernvívmanýaiért egyenesen lelkesedik.

Az európai szokások között először is a esők keltette fel a khinai figyelmét. A gyermekeknek szüleik iránti tiszteletét tárgyalva, megjegyzi:

— Az üdvözlés alázatossága abban nyilvánul, hogy az ajkat az illető állának alsó része helyezve, valami cuppanó hangot adnak. Ezt még asszonyok is megteszik, ami nagyon idegenszerű benyomást tesz. Az asszonyokkal való bánásmódról így ír:

— Férj és feleség a karjukat egymásba fűzve mennek az utcán, a nélkül, hogy bármelyikük nevetne; a férfi a legalacsonyabb szolgálatokat teszi a feleségének és senki sem gunyolja érte.

Az asztalnál is a nőt illeti az elsőség — mondja a szerző rőszalólag. — A leves megevése alkalmával nem szabad zajt csapni, így inti honfitársait az angol etikettbe csempent khinai — valaminthogy a társalgásban nem illik nem oda való dolgokat belekeverni. . .

— Ha két férfi találkozik, udvariasnak tartják a kalapok lengetését, de némelyek csak a kezüket emelik a kalapjukig és azt rázzák.

A liftek nagyon imponáltak Huan urnak. Az asszonyokról még a következőket mondja:

Mindennap elmennek az utcára sétálni, ha egy férfi visszatartana egy nőt a házában, bezárnák érte. Egy férfinak csak egy felesége lehet, a királynak sem lehet egynél több királynéja:

A mi szépségfogalmainkról így nyilatkozik:

— Az asszonyok szépnek tartják, ha széles a mellük és keskeny a derekuk. Sokan valami fűzött, szoros ruhafélet hordanak öltözetük alatt és ezt is szépnek tartják. Az asszonyok szerint a meztelen bőr is alkalmas az alázat kifejezésére különösen az udvarnál.

Fogházainkon nagyon csodálkozott Huan. Tulságosan könnyelműek és tiszták. Ugy látszik, hogy a foglyok jólétére és egészségére fordítják a legnagyobb gondot. Azt véli hogy ilyen fogházak tartása khinában lehetetlen volna, mert „a mennyei birodalom összes gazeemberei igyekeznének fogságba kerülni.“

Rendkívül megesodálta Huan a mi evőeszközeinket és az ételcinket. Persze azt hiszi, hogy a vörös bort juhvérből készítik. A főzés idejét órával határozzák meg. Például egy tojást három percig, egy tyukot egy óráig főznek: egyáltalán mindent óra szerint határoznak meg.

Egy dolog azonban valóséggal megrémítette Huan urat és ez — az öngyilkosság európai módja volt. Khinában erélyes ártatlan cselekedetnek tartják az öngyilkosságot, sőt ha bänkódásból történik, például a férj utáni gyász tartama alatt, még szobrot is emelnek a hű feleségnek. Khinában az öngyilkosság megszokottabb módja az ópium és a vízbeugrás. — Az ő öngyilkossági módjuk — mondja Huan — a lehető legutálatosabb. Néha leugranak a tizedik emeletről vagy ráfeküsznek a vasuti sínekre, úgy hogy testük szétmállik, a csontjaik pedig összeroncsolódnak.

Egy táncmulatságról így számol be Huan Huang-su:

— Meghívják az embert, hogy bizonyos ugrálásokat végezzen és pózokat álljon. A házigazda kijelöli, hogy melyik férfinak melyik nő legyen a partnere. Ezek aztán összelelkeznek, ugrálnak, szaladgálnak, tipegnek és mindaketten örülnek neki. Ezt az ugrálást ők így hívják: „*than sum*“ . . .

KÖZGAZDASÁG.

□ **A tejszövetkezetek szaporodása.** A földművelésügyi minisztérium most adta ki a magyar tejszövetkezetek 1903. évi kimutatását, amelyből kitűnik, hogy hét év alatt a

tejszövetkezetek száma 517-re szaporodott. A tagok száma 50.450, az üzletrészeké 94.664. Ezek a szövetkezetek a múlt évben 88'6 millió liter tejet dolgoztak fel. Évi bevételük 10'5 millió korona volt. A tejszövetkezetek szaporodásával vajkivitelünk is jelentékenyen növekedett. A kivitel értéke a növekvő belfogyasztás dacára már is meghatadta a 10 millió koronát.

□ A szántásról.

A szántó-vető embernek az eke a legfontosabb szerszáma. Jó eke nélkül jó szántást végezni nem lehet jó és gyakori szántás nélkül pedig valóban hasznot hajtó termést a föld nem fakaszt. Az egész gazdálkodás jövedelmezőségének alapja a jó szántás és a gyakori trágyázás. Ezek nélkül nincs jövedelem, ezek segélyével a holdankénti tiszta jövedelmet könnyen lehet 50—60 koronára emelni.

Jó munkát a szántásnál csak akkor végezzünk, ha az ekét elég mélyen jártatjuk. A mély szántás következtében a növényeknek nagyobb réteg áll rendelkezésére, melyből táplálékát veheti s hol gyökereit fejlesztheti, főleg a mélyen gyökerező növények, mint a répa és herefélék, kívánják a talajnak mélyebb megművelését. Míg a csekélyen gyökerező kalászosok is megkívánják, illetőleg meghálálják a mély szántást, gyökereztük jobban kifejlődik, erősebb támaszt talál, szalmájuk is erősebb lesz, a megdülés ritkábban fog előfordulni. A mély szántás előnye még az is, hogy a növény kevesebbet szenved a szárazságtól vagy a tulsok nedvességtől.

Ha az altalaj nyers, terméketlen, akkor nem szabad egyszerre mélyíteni, hanem csak fokozatosan, mert ha egyszerre hozzuk fel a sok nyers földet, azt kultúránövényeink megsínylik. Lehetnek esetek a mikor az altalaj kedvezőtlen összetételű pl. kavics, mikor a mély szántástól el kell tekintenünk. A mély szántás azonban maga után vonja az erősebb trágyázást is, ha azonban a kelő mélységre szántott talajt istálló és műtrágyákkal ellátjuk, természetlagaink oda emelkednek csakhamar, a hol a tőlünk nyugatra fekvő országok természetlagai vannak.

Szabály legyen az, hogy a tarlót főleg kötött talajon azonnal törjük fel. Olyan növények lekerülése után, melyek a talajt kedvező fizikai állapotban sokszor beéredetten hagyják vissza (takarmány, kapás) azonnal szántunk, mert kedvező fizikai állapotukat csak a szántással őrizhetjük meg. Ha őszszel kilátásunk van arra, hogy mélyen fogunk szántani, akkor a tarlótörést csekélyen eszközöljük, tisztán gyomirtás céljából, ha az őszi mély szántás lehetőségére nincs kilátás, akkor már a tarlót szántunk fel mélyen. Az őszi mély szántást azonban minden növény alá meg kellene adnunk, ez rendkívül fontos, mert így a fagy és téli víz jobban behatolhat a talajba s ennek következtében jobban beéredhet az. Homokos vagy vályogos homokot és könnyen széthulló laza mész és humusz talajt bármely nedvességi állapotban lehet szántani. természetesen ha egész szárazak akkor nem lesz semmi hatása a szántásnak.

A kötöttebb de főleg tulkötött talajo-

kat tulnedvesen nem szabad szántanunk, mert ha a barázda oldala elkenődött és fényes, akkor az később megszáradva kőkemény rögöket fog képezni. Ha az őszi szántáskor kissé nedvesebb a talaj, nem olyan nagy baj, mert a tél fagyára a rögök széthullanak.

Ha természetlagainkat fokozni akarjuk legelső dolgunk a szántást és trágyázást megjavítani.

Szerkesztői üzenetek.

Lantos. Pécs. A küldöttet köszönöm. Levelet irtam. Üdvözöllek.

T. K. Pécs. Az ígért dolgot várva-várjuk. Üdv.

B. E. Budapest. Másor is szívesen vesszük az ilyen jó dolgokat.

R. A. Kolozsvár. Kérését sajnálatunkra, nem teljesíthetjük.

Nemközlhetők: Babet, Kaland. A szelidítőn és Látogatóban című dolgozatok.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keres. jelentése szerint
Árak a legújabb jelzés szerint 50 kgr.
ként értetődnek,

Szigetvár, 1904. május 27-én.

Buza	uj	—	K.	7 90	8	—
Rozs	„	—	„	5 80	5	90
Árpa	„	—	„	5	—	—
Zab	„	—	„	5 50	5	60
Tengeri	„	—	„	5 20	6	—
Bükköny	„	—	„	—	—	—
Bab	„	—	„	—	—	—

Kiadja a szerkesztőség.

1629

I. 904.

Árverési hirdetmény.

A Szigetvár nagyközség tulajdonához tartozó városházbeli lakások, boltok, bástya utcai pince és három országos vásárban, mégis a rendes hétvárosokon kívüli napokon gyakorolható helypénz szedési jog **f. évi junius 4-én délelőtt 10 órakor** a városház tanács termében, — a *szántó földek* pedig **f. évi junius hó 5-én délelőtt 8 órakor** a helyszínen nyilvános árverés útján bérbe adatnak. Melyre az árverezni kívánók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, miszerint az árverési feltételek ezen előjárásnál betekintheők s hogy kellő bánatpénzt hozzanak magukkal.

Szigetvár, 1904. május hó 24-én.

Vargha Sándor
jegyző.

Balogh József
bíró.

EGY AMERIKAI GYORSFŐZŐ
ÉS
EGY HÁZTARTÁSI MÉRLEG INGYEN.

Mesés olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktárból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-áruimat
és pedig)

6 darab mexikói ezüst asztali kés,
6 „ „ „ evővillát,
6 „ „ „ evőkanalat,
12 „ „ „ kávéskanalat,
6 „ „ „ kiváló desszertkést,
6 „ „ „ desszertvillát,
1 darab mexikói ezüst levesmerítő-kanál,
1 „ „ „ tejmerítő,
2 „ „ „ elegáns szalon asztali gyertyatartót,

46 drb. összesen csak 6 forint 50 krajcár

Minden megrendelő ezenkívül *jutalomképpen* egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és fél kiló hordképességű *háztartási mérleget* kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is) melynek tartósságáért 25 évi *jótállást* vállalok. Szétküldés, a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból:

SCHNEFFER D. SÁNDOR Budapest.
VIII. Bezerédy-utca 3. sz.

Olcsó forrás!

Kárpitos- és asztalos-butor,
jutányos ár, szolid kiszolgálás.
Javításokat háznál is eszközölök.

SCHWIMMER VILMOS,

kárpitos — diszítő

P É C S E T T.

Halter, Engel-féle fürdővel szemben

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Nyári mulatságokra

Jappán Lampiönok,

Szerpentin, Confetti

nagyválasztékban olcsó áron

(Nagyobb szabásu nyári ünnepélyeknél diszítés, világítás, tűzijáték rendezésére nézve megbízásokat elfogad)

Kozáry Ede

papírkereskedő

SZIGETVÁROTI.

Ugyanott készülnek csinos

Meghívók s minden e szakba vágó nyomdai munkák.

5 koronáért

küldünk 4 1/2 kiló (50 db.) kevéssé megsérült finom enyhe

pipere szappant

rózsá, liliomtej, ibolya, rezeda, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi:

Scheffer D. Sándor
BUDAPEST, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.

Uj ruhafestő és vegyi tisztító intézet Pécsen.

Van szerencsém Szigetvár város és vidéke negyérdemű közönségét tisztelettel értesíteni, hogy

Pécsen, Majláth-tér 6. sz. a. (a volt Hochrein-féle házban) a mai kor követelményeinek teljesen megfelelően berendezett

mű-ruhafestő és vegyi tisztító intézetet

nyitottam.

Külföldön a legnagyobb ilyen mű intézetekben több éven át szerzett tapasztalataim által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a legkényesebb igényeknek is meg tudok felelni és kérem a nagyérdemű közönséget, vállalatokat nagybecsű bizalmával kiténtetni kegyeskedjék.

Mindennemű-selyem és gyapjúkelmék, férfi- és női ruhák, katona egyenruhák és papi reverendák festetnek és tisztítottak. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítik.

Nagybecsű pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Weisz Ignác

Pécs, Majláth-tér 6.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.

D. R. G. M. 88503. sz.

Gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés álmatlanság, tüzugás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 44 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmisenem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérelni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona.
idült betegeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel-és külföld részére.

Scheffer D. Sándor
BUDAPEST VIII., Bezerédi-utca 3. sz.

Ingyen és bérmentve kap mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országszerte ismert arómáimmal előállítani.

Watterich A. Budapest

VII. Dohány-utca 5 sz. alatt.

Neumann Lipót

legnagyobb cipő raktár
SZIGETVÁRON

Biedermann Kezso-u. Ferenczrendiek házában.

Tisztelettel értesitem a nagy érdemű közönséget miszerint a tavaszi időnyre a legujabb és legdivatosabb férfi női és gyermek cipőket mindig állandóan raktáron tartok. — **A tavaszi**

szézonra, újabban mindenféle különlegességek a legnagyobb választékban vannak berendezve: **Reform, boxcalf chevro, gazdasági és sportcipők.**

Mérték után a leggyorsabb és legpontosabb kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

Rendkívüli alkalmi vétel!

A meddig a készlet tart!

Valódi francia foulard és japán selymek gyári áron alul

I k. 50 f. mtrje.

Deutsch Dávid fia divatáruházában

Szigetvárott.

(Takarékpénztár épületben).

Vidékre minták ingyen és bérmentve küldetnek az összes újdonságokból.

Fűszer-, vegyes- és divatáru kereskedőket látogató utazók és helyi ügynökök

fényes mellékkeresetre

tehetnek szert egy alkalmi mellékezzik ajánlásával, melyre minden kereskedőnek szükség van. Ajánlatokra azonnal válaszolunk

Apolló-nyomda

BUDAPEST, VII., Almássy-tér 2.

Unhert Antal temetkezési vállalata, Szigetvár

Elvállal hulla szállítást vasuton és saját gyászkoocsiján, minden irányban

Raktáron tart:

ércz és fa koporsókat, sirkoszorukat és szemfedőket nagy választékban.

Különösen ajánlja ércz koporsóit, melyek a földbe temetve sem horpadnak össze.

Hirdetéseket jutányos árért vesz fel a kiadóhivatal.

Nyomatott Kozáry Ede gyorsajtóján Szigetvárott